

za vrlinu da su razlozi.«, a u šestoj knjizi *Nikomahove etike* u 13. poglavljju također <uči> drugačije: »I Sokrat je donekle istraživao pravilno, a donekle je grijesio. Budući da je smatrao da su sve vrline razboritosti, grijesio je, a da nisu bez razboritosti, to je dobro govorio.« S obzirom na to različito i nedosljedno izlaganje, što možemo očekivati čvrstog i postojanog? Niti se što takvo nalazi u Platonovim dijalozima, niti je vjerojatno da je Sokrat tako nedosljedno raspravljao o vrlini. Te se stvari znatno međusobno razlikuju: λόγος, razlog duše izriče διάνοιαν i δόξαν, dijanoju i mnijenje – a znanje je svojstvo dijanoje, dok je razboritost svojstvo mnijenja, ne bilo kojeg, nego istinitog. To se izlaže kako u *Menonu*, tako i u šestoj knjizi *Države*.

A toliko je daleko od toga da je Sokrat vrline smatrao znanjima, da su ga njegova tri učenika: Platon u *Menonu* i *Protagori*, Ksenofont u *Uspomenama* i Simon ili Eshin u dijalogu *O vrlini*, posvećenom toj stvari, uveli kako raspravlja da vrlina nije znanje jer nije διδακτός, poučljiva. Ovako, naime, u *Menonu*: »Ako je neko znanje vrlina, jasno je da je ona poučljiva.« I zatim: »Ako je takva, poučljiva je, a ako nije, nikako.« I nakon dugotrajnog potvrđivanja zaključuje: »Vrlina, dakle, ne bi bila poučljiva.« I u *Protagori* o istom raspravlja protiv zanimanja onoga koji se prodavao kao učitelj vrline. Netočno mu se, dakle, suprotstavlja Aristotel da je tvrdio da su vrline znanja. Netočno je i to da ih je smatrao λόγοι, razlozima, jer se ništa takvog ne čita ni kod kojeg od njegova tri učenika. Netočno je i to

5

10

15

20

INSTITUT
ZA FILOZOFIJU